

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

Вишневому Д.

Шановний пане Денисе!

Згідно з електронною резолюцією Першого заступника Голови Верховної Ради України Корнієнка О.С. від 20 березня 2023 року в Комітеті опрацьовано електронну петицію з назвою «Виборність суддів, та відкликання народного депутата, судді з ініціативи громадян» (електронна картка документа (1139608), ініційовану Вами на веб-сайті Верховної Ради України, яка в установлені Законом України «Про звернення громадян» строки (до 16.03.2022) не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку (25 000 підписів громадян), і відповідно до положень частини десятої статті 23¹ вказаного Закону розглядається як звернення громадян, та з питань, що належать до предмета відання Комітету, зазначаємо таке.

Згідно з положеннями статті 8 Конституції України, в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

У свою чергу, відповідно до частини другої статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Положеннями статті 75 та частини першої статті 76 Конституції України визначено, що єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент - Верховна Рада України, конституційний склад якого - чотириста п'ятдесят народних депутатів України, які обираються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років.

При цьому, Конституцією України, законами України «Про вибори народних депутатів України» та «Про статус народного депутата України» не передбачено право громадян відкликати народних депутатів України.

Натомість, у статті 81 Конституції України визначено виключний перелік підстав для дострокового припинення повноважень народного депутата України. При цьому, у згаданих положеннях Конституції України серед підстав дострокового припинення повноважень народних депутатів України відсутня вимога щодо припинення повноважень у зв'язку із відкликанням народного депутата України.

Тому створення правових підстав для відкликання виборцями народних депутатів України потребує, у першу чергу, внесення змін до Конституції України.

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України № 2102-ІХ від 24 лютого ц.р., в Україні з 24 лютого 2022 року введено воєнний стан.

Згідно з положеннями частини другої статті 157 Конституції України, частини першої статті 19 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Конституція України не може бути змінена в умовах воєнного або надзвичайного стану.

З питання доповнення проекту Закону України «Про відкликання народного депутата України з ініціативи виборців» (реєстр. №7672 від 15.08.2022) положеннями щодо відкликання суддів зауважуємо, що відповідно до статті 93 Конституції України, статті 89 та частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, порядок внесення пропозицій до законопроектів передбачає, що такі пропозиції вносяться лише суб'єктами права законодавчої ініціативи та після дня прийняття законопроекту у першому читанні - в 14-денний строк; такі пропозиції можуть бути внесені до того тексту законопроекту (розділів, глав, статей, їх частин, пунктів, підпунктів, абзаців, речень), який прийнятий Верховною Радою України за основу.

Інформуємо також, що проект Закону України «Про відкликання народного депутата України з ініціативи виборців» (реєстр. №7672 від 15.08.2022), враховуючи визначену Регламентом Верховної Ради України процедуру розгляду, наразі знаходиться на опрацюванні у комітетах Верховної Ради України відповідно до предметів їх відання. Водночас питання, які запропоновано для врегулювання зазначеним законопроектом, не передбачені Планом законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, затвердженим Постановою Верховної Ради України від 7 лютого 2023 року № 2910-ІХ.

З повагою

Голова Комітету

С.В. КАЛЬЧЕНКО

